

EESTI LOODUS

Linnusilm näeb
teistmoodi kui
inimsilm

Kasurid ja kahjurid

Ettevaatust, tativetikad!

Karst ja kartulipanek

autonoomne MTÜ Loodusajakiri

Eesti Looduse fotovõistlus 2013

Tähtajad

Võistlusfotod palume üles laadida Eesti Looduse kodulehel 1. septembrist 1. oktoobrini 2013. Võistluse lõpuõhtu aja ja koha saab teada oktoobri lõpul Eesti Looduse kodulehelt www.eestiloodus.ee.

Nõuded fotole

Foto peab olema tehtud Eestis ning sellel jäädvustatud vabalt looduses elavad loomad, taimed või seened üksi või mitmekesi. Fotod inimesega harjunud loomadest või istutatud taimedest võistlevad omaette noorte kategooriates (koduloom ja aiataim). Maastikupilte võistlusel ei hinnata, küll aga äratuntavaid kaitsealade pilte (Vikipeedia eriauhind, autor lubab selle kategooria pildid CC SA-BY 3.0 litsentsi alusel Vikipeedia pildipanka Commons).

Pildistatud loom, taim või seen peab olema äratuntav ning autoril võimalikult täpselt määratud. Iga foto juurde ootame kindlasti lühikest lugu (100–500 tähemärki), kus ja kuidas pilt on saadud ja kes on pildil.

Arvesse lähevad digifotod, mille pikema külje pikkus on vähemalt 3000 pikslit (noortel 2000). Faili vorming peab olema kas vähima tihendusega JPG või TIFF. Igat fotot saab esitada ühes kategoorias ning kategooria peab olema määratud õigesti.

Kategooriad

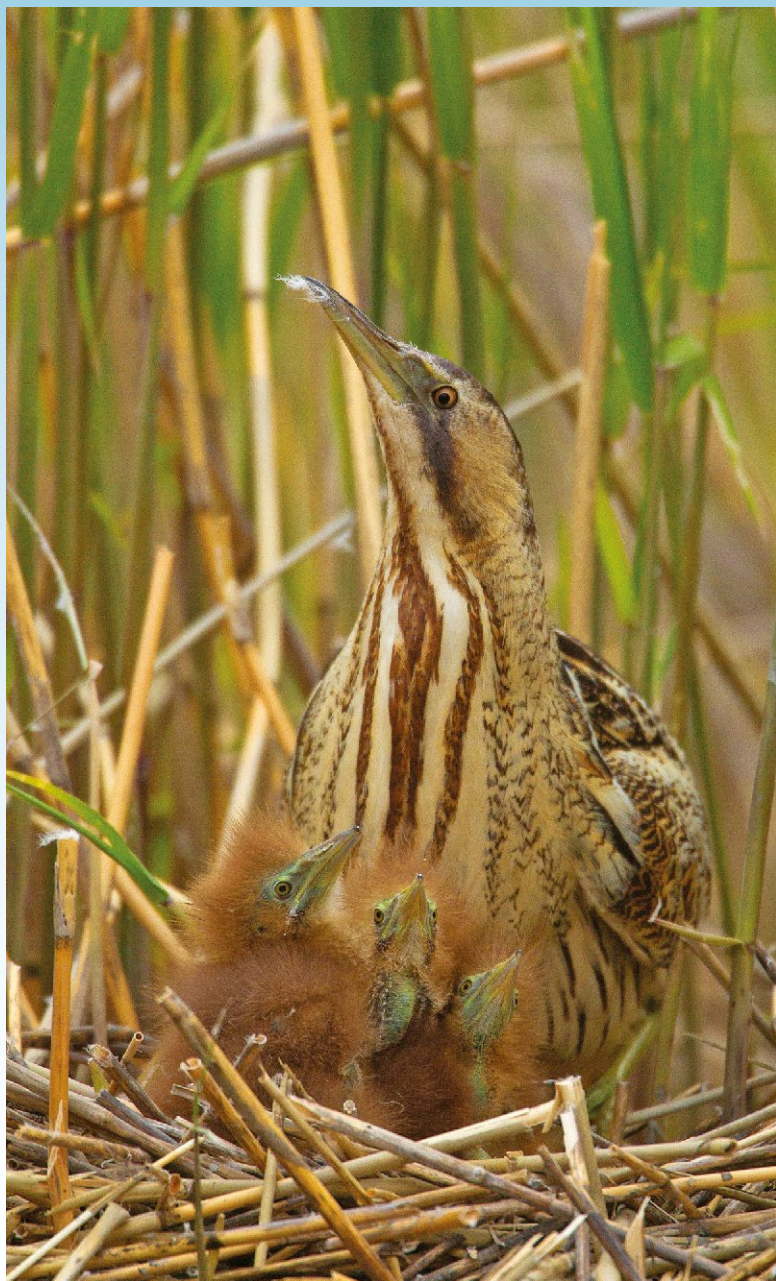
Arvestust peetakse kahes vanuseklassis: noored kuni 16 eluaastat (kaasa arvatud) ning täiskasvanud. Välja antakse looma-, taime- ja seenefotode peaauphind ja esimene auhind nii üld- kui ka noorte arvestuses. Ühtlasi jagatakse eriauhindu järgmistes kategooriates: aasta lind, käituv loom, väike loom (lähi- või makrovõte), veeloom, väike taim (lähi- või makrovõte), veetaim, Eesti kaitsealad (Vikipeedia eriauhind) ja elurikkus (keskkonnaministeeriumi eriauhind). Ainult noorte kategoorias on eriauhind aiataime ja kodulooma, sh lemmiklooma pildi eest. Hulganiisti eriauhindu jagavad korraldajad.

Fotode saatus

Korraldajatel on õigus auhinnatud fotosid tasuta avaldada ajakirjades ja teistes trükistes. Kõiki võistlusele saadetud pilte võivad korraldajad tasuta kasutada võistlust tutvustavatel üritustel (näitused, ettekanded jms).

Lisainfo:

www.eestiloodus.ee
e-post toimetus@el.loodus.ee
tel 742 1143

2012. aastal pälvis Eesti Looduse fotovõistluse loomafoto peaauphinna Mati Kose

Toetajad:

PENTAX

EESTI JAHIMEES
Jahindus- ja loodusajakiri

Canon
OVERALL

ilm.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

WIKIMEDIA
EESTI

autoriõigus MTÜ Loodusajakiri **LOODUSKALENDER.EE**

KESKKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

- 2 Toimetaja veerg**
- 3 Sõnumid**
- 9 Veebivalvur**
- 10 Maailm linnu silmade läbi**
Tuul Sepp ja **Lauri Saks**
arutlevad, kuidas võiksid linnud maailma näha ja kuidas see meie nägemisest erineb
- 18 Kohamaimude seisund suurjärvedes**
Kai Ginter ja **Küllil Kangur**
vaatlevad meie olulise rööv- ja püügikala arvukuse muutusi: miks on teda viimastel aastatel Eestis vähemaks jäänud?
- 23 Segadus Otto von Kotzebue sünniaja ja -kohaga**
Vello Paatsi lisab selgust Eestist pärit kuulsale meresõitja biograafiasse
- 24 Kasurputukad viljapuuaias**
Küllil Hiimäe tutvustab pisiloomi, kes aitavad aednikul kahjureid tõrjuda: putukad on pigem ikka kasulikud kui kahjulikud
- 28 Putukad kimbutavad õunapuud**
Luule Metspalu heidab pilgu väikestele tegelastele, kes võivad aiapidajale suurt meelehärmi teha
- 34 Mardikas, keda ihaldas Darwin**
Enno Merivee ja **Anne Must** meenutavad Darwini ja suurpunajooksiku kirglikku kohtumist
- 36 Taebla karstijärved**
Tõnu Ploompuu kirjeldab vähe tuntud loodusnähtusi Läänemaal Taebla ümbruses, kavandatava looduskaitseala piirkonnas
- 40 Poster: Kilvar Kessler**
- 42 Intervjuu: Looduskaitsetulevad head aastad**
Keskkonnaminister **Keit Pentus-Rosimannust** küsitlenud **Toomas Kukk**
- 48 Millal kartul maha panna ehk pisut kuupäevamüstikat**
Mait Sepp ja **Triin Saue** annavad nõu, millal on õige aeg kartuleid panna, et saada suurt saaki
- 53 EL küsib: vastavad Riho Kinks ja Ants Talioja**
- 54 Põllunduse ja karjakasvatuse jäljed maastikus**
Lembitu Tarang, Triin Kusmin ja **Jürgen Kusmin** soovivad seekord otsida talumaastikust kaugemal asuvat, esmapilgul tähelepandamatut kultuuripärandit
- 58 Aasta puu: lodjapuu rahvapärismures**
Marju Kõivupuu meenutab meie ja naaberrahvaste tarkusi ja teadmisi aasta puust – võrdlemisi vähe tuntud, punaste marjadega pöösast
- 60 Saadeti, mille võttis meri**
Maili Roio on uurinud miinile sõitnud kaubalaeva vrakki, mis leiti mullu Hiiumaa lähedalt
- 63 Tammikute ja lubjakaljude Soome**
Tapio Vares viib lugeja teistsugusesse Soomesse, Lohjansaari piirkonda, mille võluv loodus on meie omaga üsna sarnane
- 68 Tativetikaga kohtume suvel**
Aimar Rakko teab vastust küsimusele, miks me pealtnäha puhtaveelises järves supeldes kattume limakihiga
- 71 Panin tähele: Purtse hiimägi**
- 72 In memoriam: Olavi Granö**
- 74 Raamatud, kaardid**
- 75 Ristsõna**
- 76 Kroonika**
- 80 Ajalugu, sünnipäevad**

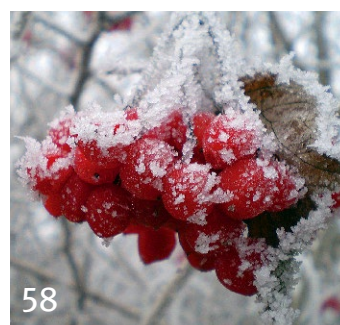

FOTO: ERAKOGU

Tere, Eestimaa!

Ehkki nende ridade kirjutamise aegu on Lõuna-Eestis juba peaaegu neli nädalat valitsenud südasuvine kuumus, ootab päris suvi, see puhkuste, rändamiste ja uute paikade avastamise aeg alles ees. Mina kuulun kindlalt sellesse parteisse, kes ei raatsi suvel Eestimaalt lahkuda. Kõlab trafaretselt, aga see on tõsi: siin on veel nii palju avastada! Ma pole näiteks kunagi käinud Narva-Jõesuus ega Ruhnu saarel. Mõlemasse paika tahaks kangesti minna.

Küllap on igal eestlasel kodumaa kaardil mõni valge laik, käimata koht. Loodushuvilisel Eestimaa avastajal soovitaksin kõigepealt heita pilk ajakirja Eesti Loodus e-arhiivi aadressil www.loodusajakiri.ee/valjaanded/eesti-loodus/eesti-loodus-arhiiv/, sisestades otsimootoris plaanitava sihtkoha nime, kas siis kitsamas geograafilises tähenduses (nt Puise) või veidi üldisemalt (nt Matsalu). „Matkaraja“ rubriigis on aastate jooksul ilmunud õige paljude eripalgeliste matkaradade või põnevate sihtkohtade tutvustused.

Näiteks mullu sai lugeja lähemalt tutvuda Koiva kandi männikutega (02/2012), Tudusoo metsadega (03/2012), Kloostrimetsa õpperadadega Tallinna botanikaia ümbruses (05/2012) ja Mustoja MKA matkaradadega (08/2012). Matkaradade kirjeldused hõlmavad tavaliselt ka piirkonna kaarti, mis võib rändajale suureks abiks olla. Tõsi, kaardi uurimiseks ei piisa võrguversioonist, nii et

juhul, kui seda ajakirjanumbrit endal kodus pole, tuleks see hankida mujalt.

Kui rännutee viib mõnele kaitsealale, võiks Eesti Looduse otsimootoris toksida selle kaitseala nime, sest rubriigis „Kaitseala“ on ajakirjas tutvustatud ilmselt suuremat osa Eesti kaitsealadest. Näiteks 2012. aastal saime lugeda Mädapea tammikust Rakveres (10/2012), Karula Pikkjärve MKA-st (11/2012) ja Lipstu nõmme kaitsealast (12/2012).

Erilise publikumenu on meie lugejate seas pälvinud piirkondlikud erinumbrid. Kuna seal on kirjas ühe piirkonna küllaltki põhjalik loodus- ja kultuurilugu, lisaks põikid ajalukku ning loomulikult matkasooitused koos korraliku kaardiga, on erinumbrid mugav kasutada, ühtlasi saadakse hea ülevaade Eestimaa eri paikadest.

Viimastel aastatel on trükivalgust näinud näiteks Raplamaa (05/2013), Lahemaa (05/2011), Põlvamaa (6–7/2010), Võrumaa (06/2008) ja Ida-Virumaa (9/2007) erinumber. Tänavu kevadel aga ilmus MTÜ Loodusajakirja loodusraamatute sarjas „Looduse raamatukogu“ raamat Setomaast. Nagu teisigi sama sarja raamatuid, saab ka „Setomaad“ osta hästi varustatud raamatukauplustest. Vajalike ajakirjanumbrite hankimiseks võiks vaadata sõbra riulisse, raamatukokku või meie toimetustesse Tartus ja Tallinnas.

Avastamisrohket Eestimaa-suve! ■

Helen Külvik

autoriõigus MTÜ Loodusajakiri

EESTI LOODUS

64. aastakäik Nr 6–7, juuni/juuli 2013

Toimetuse address:

Baeri maja, Veski 4, Tartu 51005
E-post toimetus@el.loodus.ee
faks 742 1143

Peatoimetaja Toomas Kukk

742 1143, tomkukk@gmail.com

Toimetaja Helen Külvik

742 1186, helen.kylvik@gmail.com

Toimetaja Juhani Javois

5661 0851, juku@ut.ee

Toimetaja Katre Palo

742 1143, palo.katre@gmail.com

Sõnumitoimetaja Toomas Jüriado

742 1143, toomas.juriado@el.loodus.ee

Keeletoimetaja Monika Salo

742 1186, monika.salo@el.loodus.ee

Küljendaja Tiit Lepp

tiitlepp@gmail.com

Väljaandja: MTÜ Loodusajakiri

Endla 3, 10122 Tallinn

Vastutav väljaandja Indrek Rohtmets

indrek@horisont.ee

Reklaamijuht Elo Algma

610 4106, reklaam@loodusajakiri.ee

Tellimine ja info: tel 610 4105

e-post loodusajakiri@loodusajakiri.ee

KESKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

Ajakiri ilmub keskkonnainvesteeringute keskuse toetusel

© MTÜ Loodusajakiri, Eesti Loodus®, 2013

Summaries of some articles can be found at our web site www.eestiloodus.ee

Trükitud trükikojas Kroonpress

